

2015/2112(INI)

22.5.2015

JELENTÉSTERVEZET

A Párizsban megkötendő új nemzetközi éghajlat-változási megállapodás felé
(2015/2112(INI))

Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

Előadó: Gilles Pargneaux

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	10

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

A Párizsban megkötendő új nemzetközi éghajlat-változási megállapodás felé (2015/2112(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek tizenötödik konferenciájára (COP15) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2009. december 7–18. között Koppenhágában, Dániában megrendezett ötödik konferenciájára (COP/MOP5), valamint a Koppenhágai Megegyezésre,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek tizenhatodik Konferenciájára (COP16) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2010. november 29. és december 10. között Cancúnban, Mexikóban megrendezett hatodik konferenciájára (COP/MOP6), valamint a cancúni megállapodásokra,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek tizenhetedik Konferenciájára (COP17) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2011. november 28. és december 9. között Durbanben, Dél-Afrikában megrendezett hetedik konferenciájára (COP/MOP7), valamint különös tekintettel a fokozott fellépést célzó Durban Platformot magukban foglaló határozatokra,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek tizennyolcadik Konferenciájára (COP18) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2012. november 26. és december 8. között Dohában, Katarban megrendezett nyolcadik konferenciájára (COP/MOP8), valamint a dohai „Climate Gateway” megállapodásra,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek tizenkilencedik konferenciájára (COP19) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2013. november 11–23. között Varsóban, Lengyelországban tartott kilencedik konferenciájára (COP/MOP9), valamint a veszteségekre és károokra vonatkozó varsói nemzetközi mechanizmus kialakítására,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek huszadik konferenciájára (COP20) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2014. december 1–12. között Limában, Peruban megrendezett tizedik konferenciájára (COP/MOP10) és a limai éghajlat-politikai felhívásra,
- tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek huszonegyedik

konferenciájára (COP21) és a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, a felek 2015. november 30. és december 11. között Párizsban, Franciaországban megrendezendő tizenegyedik konferenciájára (COP/MOP11),

- tekintettel a koppenhágai éghajlat-változási konferenciára (COP15) vonatkozó uniós stratégiáról szóló 2009. november 25-i¹, a COP15 során elért eredményekről szóló 2010. február 10-i², a cancúni éghajlat-változási konferenciáról (COP16) szóló 2010. november 25-i³, a durbani éghajlat-változási konferenciáról (COP17) szóló 2011. november 16-i⁴, a dohai (katari) éghajlat-változási konferenciáról (COP18) szóló 2012. november 22-i⁵, a varsói (Lengyelország) éghajlat-változási konferenciáról (COP19) szóló 2013. október 23-i⁶, valamint a limai (Peru) éghajlat-változási konferenciáról (COP20) szóló 2014. november 26-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel az EU 2008. decemberi éghajlat-változási és energiaügyi csomagjára,
- tekintettel a Bizottság „Az éghajlat- és energiapolitika 2030-ra szóló kerete” című, 2013. március 27-i zöld könyvére (COM(2013)0169),
- tekintettel a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének a légi közlekedésre történő kiterjesztése céljából történő módosításáról szóló, 2008. november 19-i 2008/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁸,
- tekintettel a „2050: A jövő ma kezdődik – Az éghajlatváltozással foglalkozó jövőbeni integrált uniós politikára vonatkozó ajánlások” című, 2009. február 4-i⁹, a versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemtervéről szóló 2012. március 15-i¹⁰, valamint az éghajlat- és energiapolitika 2030-ra szóló keretéről szóló 2014. február 5-i állásfoglalására¹¹,
- tekintettel a „Párizsi Jegyzőkönyv – terv a globális éghajlatváltozás 2020 utáni kezelésére” című, az energiaunióra vonatkozó csomag részét képező bizottsági közleményre (COM(2015)0081),
- tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó 2013. áprilisi

¹ HL C 285. E, 2010.10.21., 1. o.

² HL C 341. E, 2010.12.16., 25. o.

³ HL C 99. E, 2012.4.3., 77. o.

⁴ HL C 153. E, 2013.5.31., 83. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0452.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0443.

⁷ Elfogadott szövegek, P8_TA(2014)0063.

⁸ HL L 8., 2009.1.13., 3. o.

⁹ HL C 67. E, 2010.3.18., 44. o.

¹⁰ HL C 251. E, 2013.8.31., 75. o.

¹¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0094.

uniós stratégiára és az azt kísérő szolgálati munkadokumentumra,

- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP) 2012 novemberében közzétett, a kibocsátási szakadékokról szóló 2012. évi összefoglaló jelentésére,
 - tekintettel a Világbank „Csavard le a fűtést! Miért kell elkerülni, hogy a világ négy Celsius-fokkal melegebb legyen?”, „Csavard le a fűtést! Éghajlati szélsőségek, regionális hatások és a stressztűrő képesség előmozdítása”, valamint „Az éghajlatváltozásra reagáló fejlesztés: az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépés előnyeinek összegzése” című jelentéseire,
 - tekintettel a Globális Gazdasági és Klímabizottság „Jobb növekedés, jobb éghajlat: Az új klímagazdasági jelentés” című jelentésére,
 - tekintettel az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) ötödik értékelő jelentésére (AR5) és összefoglaló jelentésére,
 - tekintettel arra, hogy Lettország és az Európai Bizottság 2015. március 6-án benyújtotta az EU és tagállamai tervezett nemzeti hozzájárulását az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményéhez,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, valamint a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére (A8-0000/2015),
- A. mivel az éghajlatváltozás azonnali és valószínűleg visszafordíthatatlan fenyegetést jelent az emberi társadalmakra és a bioszférára nézve, és ezért e problémát valamennyi fél bevonásával, nemzetközi szinten kell kezelni;
- B. mivel az IPCC ötödik értékelő jelentésében bemutatott tudományos bizonyítékok szerint az éghajlatrendszer melegedése egyértelmű; az éghajlat változóban van, és a 20. század közepe óta megfigyelt felmelegedésnek az emberi tevékenység a fő oka; az éghajlatváltozás természeti és emberi rendszerekre gyakorolt széles körű és jelentős hatásai már valamennyi földrészen és óceánban nyilvánvalóak;
- C. mivel az Egyesült Államok Nemzeti Óceán- és Légkörkutató Intézetének (NOAA) legújabb eredményei szerint a szén-dioxid levegőben mért havi átlagos koncentrációja 2015 márciusában a mérések megkezdése óta most először meghaladta a 400 ppm-et;
- D. mivel az EU 2013-ra az 1990-es szinthez képest 19%-kal csökkentette kibocsátását a Kiotói Jegyzőkönyvnek megfelelően, miközben GDP-je több mint 45%-kal nőtt;

Mielőbbi globális szintű fellépés

1. elismeri az éghajlatváltozás által előidézett veszélyek jelentőségét és súlyosságát, és rendkívül aggódik amiatt, hogy a világ egyáltalán nem jó úton halad a globális felmelegedés 2°C-ra történő korlátozása tekintetében; felszólítja a kormányokat, hogy

haladéktalanul hozzanak konkrét intézkedéseket az éghajlatváltozás ellen és egy olyan globális megállapodás 2015-ös, párizsi elérésére, amely megvalósítja ezt a célkitűzést;

2. megjegyzi, hogy az IPCC ötödik értékelő jelentésének megállapításaival összhangban ahhoz, hogy esélyünk legyen a globális átlaghőmérséklet növekedésének 2°C alatt tartására, 2011 után a rendelkezésre álló globális szén-dioxid-kibocsátási költségvetés 1010 gigatonna CO₂ kell legyen; hangsúlyozza, hogy ehhez valamennyi országnak hozzá kell járulnia, illetve hogy a fellépések elodázása növelni fogja a költségeket és csökkenteni fogja a lehetőségeket;

Ambiciózus, globális, jogilag kötelező megállapodás

3. hangsúlyozza, hogy a 2015. évi jegyzőkönyvnek már a párizsi elfogadástól kezdve ambiciózusnak kell lennie, és a globális szén-dioxid-kibocsátás 2050-ig, vagy nem sokkal azután történő kivezetését kell céloznia; felszólítja az Uniót, hogy e célból működjön együtt nemzetközi partnereivel;
4. úgy véli, hogy amennyiben a Párizsban ismertetett összevont tervezett nemzeti hozzájárulások szintje nem éri el az üvegházhatású gázok kibocsátásának szükséges csökkentési szintjét, 2016-tól kezdődően olyan munkaprogramot kell kidolgozni, amely meghatározza a további szükséges csökkentési intézkedéseket; átfogó felülvizsgálatra szólít fel, melyet ötévente kellene elvégezni és amely biztosítaná a végrehajtott mechanizmusok dinamikáját és lehetővé teszi a csökkentési kötelezettségvállalások ambíciószintjének a legfrissebb tudományos adatoknak megfelelő megerősítését; felszólítja az EU-t, hogy támogassa a jogilag kötelező erejű ötéves kötelezettségvállalási időszakokat a túl alacsony ambíciószint okozta korlátok elkerülése, a politikai elszámoltathatóság fokozása és annak érdekében, hogy lehetővé váljon a célkitűzések felülvizsgálata a tudományos megfelelés fényében;
5. felszólít az uniós éghajlat-politika általános fellendítésére, ami elősegítené a nemzetközi éghajlat-politikai tárgyalások fellendítését és összhangban áll az EU azon kötelezettségvállalásával, miszerint 2050-re az 1990-es szintek 95%-ára csökkenti üvegházhatásúgáz-kibocsátását; úgy véli, hogy az uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátás 1990-es szinthez képest 2030-ig történő 50%-os csökkentésére irányuló kötelező célkitűzés a felmelegedés 2°C alatt történő tartására irányuló cél eléréséhez szükséges abszolút minimum, ezenkívül realiztikus és egyben megfizethető; ezenkívül kéri, hogy tüzzenek ki kötelező 40%-os energiahatékonysági uniós célt 2030-ra a költséghatékony energia-megtakarítási potenciálról szóló kutatásokkal összhangban, valamint kötelező uniós célt 2030-ra a tekintetben, hogy a teljes végső energiafogyasztás legalább 45%-át megújuló energiaforrásokból állítsák elő;
6. hangsúlyozza, hogy olyan hatékony megfelelési rendszerre van szükség, amely a 2015. évi megállapodás értelmében valamennyi félre alkalmazandó; kiemeli, hogy a 2015. évi megállapodásnak elő kell mozdítania az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot egy közös szabályokon alapuló rendszeren keresztül, amely magában foglalja az elszámolási szabályokat és a nyomon követési, jelentéstételi és ellenőrzési előírásokat;

A 2020-ig tartó időszakra szóló mérséklési ambíciók és a Kiotói Jegyzőkönyv

7. külön kiemeli, hogy törekedni kell a tudományos elemzés és a felek jelenlegi, a 2020-ig

tartó időszakra vonatkozó ígéretei közötti „gigatonnás szakadék” bezárására; hangsúlyozza a többi szakpolitikai intézkedés, úgymint az energiahatékonyságot, a jelentős energiamegtakarításokat, a megújuló energiát, az erőforrás-hatékonyságot és a fluorozott szénhidrogének kibocsátásának fokozatos csökkentését, a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos felszámolását és a széles körben elterjedt széndioxid-árzás szerepének erősítését célzó intézkedések fontosságát a „gigatonnás szakadék” áthidalásának elősegítésében;

8. kifejti, hogy bár a Kiotói Jegyzőkönyv második kötelezettségvállalási időszaka korlátozott mértékű lesz, nagyon fontos átmeneti lépésként kell rá tekinteni, ezért felszólítja a feleket, köztük az uniós tagállamokat is, hogy rövid időn belül ratifikálják a második kötelezettségvállalási időszakot, amint az EP egyetértését adva teljesíti szerepét; úgy véli, hogy ezek az erőfeszítések és az átláthatóság elengedhetetlen a valamennyi részes fél közötti kölcsönös erőfeszítések megértése és a bizalomépítés érdekében a párizsi konferencia közeledtével;

Valamennyi ágazat átfogó erőfeszítése

9. olyan megállapodásra szólít fel, amely átfogóan fedi le az ágazatokat és a kibocsátásokat, és az egész gazdaságra kiterjedő abszolút célértékeket állapít meg kibocsátási költségvetésekkel együtt, ami a lehető legmagasabb szintű ambíciót biztosítja; hangsúlyozza, hogy az IPCC megállapításaival összhangban a földhasználat (mezőgazdasági, erdészeti és egyéb földhasználat) jelentős költséghatékony potenciállal bír az éghajlatváltozás mérséklése és az ellenálló képesség fokozása tekintetében; hangsúlyozza, hogy a megállapodásban meg kell határozni egy átfogó, a kibocsátásokra és a művelés alól kivont földekre vonatkozó elszámolási keretrendszert (LULUCF);
10. megismétli, hogy az ICAO és az IMO részes feleinek 2016 vége előtt intézkedéseket kell hozniuk a nemzetközi légi közlekedésből, illetve hajózásból eredő kibocsátások eredményes szabályozása érdekében, a szükséges lépéseket és sürgősséget szem előtt tartva;
11. kéri az Uniót, hogy a Montreali Jegyzőkönyv keretében fokozza a fluorozottszénhidrogén-kibocsátás fokozatos globális megszüntetésének szabályozására irányuló erőfeszítéseket; emlékeztet arra, hogy az EU ambiciózus jogszabályokat fogadott el a fluorozott szénhidrogének 2030-ig történő 79%-os fokozatos csökkentésére vonatkozóan, mivel széles körben rendelkezésre állnak az éghajlatbarát alternatívák, és az ezekben rejlő lehetőségeket teljes mértékben ki kell használni; megjegyzi, hogy a fluorozott szénhidrogének használatának fokozatos csökkentése kézenfekvő, könnyen megvalósítható módja az éghajlatváltozás mérséklését célzó fellépésnek az Unióban és azon kívül egyaránt, és kéri az Uniót hogy tevékenyen segítse elő a fluorozott szénhidrogénekkal kapcsolatos globális fellépést;

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása: a párizsi megállapodás sarokköve

12. véleménye szerint a finanszírozás fontos szerepet fog játszani a párizsi konferencián történő megállapodás szempontjából, ezért hiteles „pénzügyi csomagot” kell készíteni az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás támogatása érdekében;

13. kéri, hogy a 2020-ig történő évi 100 milliárd dolláros vállalásból rá eső méltányos rész elérése érdekében az EU állapodjon meg a jelenlegi kötelezettségvállalásokkal összhangban álló, kiszámítható, új és kiegészítő finanszírozás fokozásának menettrendjéről; kéri továbbá, hogy állapotjanak meg egy megalapozott nyomon követési és elszámoltathatósági keretben, hogy eredményesen lehessen nyomon követni az éghajlatváltozás finanszírozásával kapcsolatos kötelezettségvállalások és célkitűzések végrehajtását;
14. konkrét kötelezettségvállalásokra szólít fel az éghajlatváltozás finanszírozásához szükséges további források biztosítása érdekében, ilyenek például a pénzügyi tranzakciós adó elfogadása és a kibocsátásiegység-kereskedelmi bevételek éghajlatváltozással kapcsolatos beruházásokra fordítása, továbbá a közlekedésben használt üzemanyagok szén-dioxid-árzásából származó bevételek; konkrét lépésekre szólít fel, ilyenek többek között a fosszilis tüzelőanyagok támogatása fokozatos kivezetésének ütemterve, az ökológiai átmenet finanszírozására hajlandó állami és multilaterális bankok kötelezettségvállalásainak ambiciózus ütemterve, a zöld beruházásoknak kedvező egyedi állami garanciák, a zöld beruházási alapok számára biztosított címkék és adókedvezmények, valamint zöld kötvények kibocsátása;

Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség kialakítása az alkalmazkodás révén

15. hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodást célzó intézkedések elkerülhetetlenül szükségesek, és központi szerepet kell játszaniuk az új megállapodásban;
16. emlékeztet arra, hogy a fejlődő országok – különösen a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok járultak hozzá a legkevésbé az éghajlatváltozáshoz, mégis ők a legkiszolgáltatottabbak az éghajlatváltozás káros hatásaival szemben, valamint ők rendelkeznek a leggyengébb alkalmazkodási képességgel; kéri, hogy az alkalmazkodás támogatása, valamint a károk megtérítése képezze a párizsi megállapodás lényegi elemeit, garantálva ezáltal, hogy alkalmazkodási igényeik rövid- és hosszú távon is kielégüljenek;

Az éghajlatváltozással kapcsolatos diplomácia erősítése

17. ezzel kapcsolatban hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a konferencián ambiciózus és központi szerepet játszó szereplőként az EU egységes hangon szólaljon meg a nemzetközi megállapodás irányába történő elmozdulás elérése érdekében, valamint hogy egységes maradjon e tekintetben;
18. sürgeti z EU-t, hogy folytassa és fokozza a konferencia előtt és alatt arra irányuló diplomáciai erőfeszítéseit, hogy javítsa partnerei álláspontjainak megértését és ösztönözze arra a többi felet, hogy hozzanak hatékony intézkedéseket a 2°C-os célkitűzés teljesítése érdekében;

Az Európai Parlament küldöttsége

19. úgy véli, hogy mivel az Európai Parlamentnek úgyis egyetértését kell adnia minden nemzetközi megállapodáshoz, ezért integrálni kell az uniós küldöttségbe; elvárja ezért,

hogy részt vehessen az uniós koordinátorok párizsi ülésein;

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye titkárságának azzal a kéréssel, hogy azt juttassák el valamennyi EU-n kívüli szerződő félnek.

INDOKOLÁS

Az éghajlat melegedése az emberiség előtt álló egyik legnagyobb kihívás a fenntartható fejlődés, az egészség és a világgazdaság szempontjából. A hőmérsékletemelkedés, a gleccserek olvadása, a szárazságok és az árvizek gyakoribbá válása mind azt jelzik, hogy az éghajlatváltozás megkezdődött. Az éghajlatváltozás felelős és globális, a nemzetközi közösség szolidaritásán alapuló mielőbbi választ követel.

2015. február 25-én az Európai Bizottság elfogadta a „Párizsi Jegyzőkönyv – terv a globális éghajlatváltozás 2020 utáni kezelésére” című közleményt, amely felkészíti az Európai Uniót az ENSZ 2015. november 30. és december 11. között Párizsban megrendezésre kerülő, 21. éghajlat-változási konferenciája előtt sorra kerülő utolsó tárgyalási körre.

2015. március 6-án az európai környezetvédelmi miniszterek hivatalosan elfogadták az Európai Unió üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalásait. Az Európai Unió és tagállamai kötelezettséget vállaltak a kötelező uniós célkitűzés együttes tiszteletben tartására, amely szerint 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 40 %-kal csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az Unióban. Az Európai Unió 2015 márciusában nyújtotta be az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye titkárságának „tervezett nemzeti hozzájárulásait”.

Ezek a célkitűzések a jó irányba mutatnak, de ambiciózusabbaknak kellene lenniük. Annak érdekében, hogy az Európai Unió megerősítse helyzetét a nemzetközi tárgyalások során, az Európai Parlamentnek meg kell védenie az ambiciózus, ám reális célkitűzéseket, melyek célja, hogy 2030-ig az 1990-es szinthez képest 50%-kal csökkenjen az üvegházhatású gázok kibocsátása, az energiaszerkezetben a megújuló energiák aránya 45%-ra nőjön, és 40%-os energiamegtakarítást lehessen elérni.

Nem szabad, hogy a párizsi konferencián csak próbálkozzunk, ott döntésre kell jutni! Ez a konferencia döntő szakaszt jelent az éghajlatváltozással kapcsolatos, 2020-ban hatályba lépő, új világszintű megállapodás megtárgyalása szempontjából.

A párizsi konferencia nem önmagában cél, hanem egy dinamikus és fejlődőképes folyamat kiindulópontja, mely lehetővé teszi a nemzetközi közösség számára, hogy korrigálja az irányt és visszaálljon a hőmérsékletváltozás 2°C alatt tartását célzó pályára.

Ambiciózus, egyetemes és jogilag kötelező erejű megállapodás

A párizsi megállapodásnak:

– ambiciózusnak, egyetemesnek és jogilag kötelező erejűnek kell lennie ahhoz, hogy hosszú távú választ tudjon adni az éghajlatváltozás kihívására és hogy a hőmérsékletváltozás 2°C alatt tartására vonatkozó célkitűzést tartani lehessen;

– fenntarthatónak és dinamikusnak kell lennie, hogy vezérelni tudja az éghajlatváltozás elleni küzdelmet és meg tudja erősíteni azt az államok első hozzájárulásain túl is, nevezetesen a mérséklés terén tett hosszú távú célkitűzés alapján;

– differenciálnak kell lennie, hogy a fejlődést elősegítő módon figyelembe tudja venni az egyes országok szükségleteit és kapacitásait, illetve nemzeti körülményeiket, továbbá biztosítsa számukra a kötelezettségvállalásaik teljesítéséhez szükséges eszközöket;

– lehetővé kell tennie az éghajlatváltozás hatásainak leginkább kitett országok ellenálló képességének elősegítése céljából az enyhítést és az alkalmazkodást célzó kiegyensúlyozott kezelést, elő kell segítenie az országok fenntartható fejlődése irányába mutató utakat, lehetővé kell tennie a hőmérsékletemelkedés 2°C-os korlát alatt tartását és minden egyes országnak segítenie kell végrehajtani és megerősíteni az alkalmazkodás érdekében tett nemzeti cselekvési terveket;

– képesnek kell lennie arra, hogy olyan jelzéseket küldjön a gazdasági szereplők felé, melyek lehetővé teszik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő átmenet megkezdését.

Finanszírozás, a párizsi megállapodás sarokköve

2020-ig évente 100 milliárd dollárt kell a fejlődő országok rendelkezésére bocsátani, hogy segítsünk megfizetni üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk csökkentését és az éghajlatváltozás hatásainak (például a tengerszint emelkedésének, a hosszan tartó szárazságnak és az élelmiszer növényekben okozott károknak) kitett közösségek védelmét szolgáló projekteket.

A 2014 végi, limai konferencián sikerült az Éghajlat-változási Alapot 10,4 milliárd dollárral feltőkésíteni. Az előadó véleménye szerint ez nem elég. A fejlődő országok bizalmának visszaállítása érdekében az Európai Uniónak és az ipari országoknak egyértelműen és pontosan meg kell fogalmazniuk, hogy milyen eszközök alkalmazásával kívánják összegyűjteni a 2009-es koppenhágai konferencián bejelentett 100 milliárd dolláros támogatást.

Az Európai Bizottság 2015. február 25-i közleménye sajnos homályosan fogalmaz a finanszírozást szolgáló eszközök igénybevételének kérdéséről. Mindenesetre az új finanszírozási források bevonása lesz a párizsi megállapodás sarokköve.

A COP21 keretében tett kötelezettségvállalásokra adott válaszként innovatív finanszírozási mechanizmusokat kell kitalálni, tanulmányozni és bevezetni. Ehhez feltétlenül

– helyes árat kell megállapítani a szén-dioxid-kibocsátásra a bolygó valamennyi nagy gazdaságában az éghajlatnak kedvező megoldások kidolgozása érdekében;

– arra kell ösztönözni minden pénzügyi szereplőt, hogy beruházásaikat a szükséges mértékben úgy irányítsák, hogy finanszírozni tudják az ellenállóképes és szén-dioxid-kibocsátás szempontjából mértéktartó gazdaságok felé történő átmenetet;

– egyedi állami garanciák szükségesek, melyek a zöld beruházásoknak kedveznek;

– fel kell használni Európában a Juncker-tervet az Európai Stratégiai Beruházási Alapon keresztül;

– szükség van a környezetbarát átmenet finanszírozására hajlandó állami és multilaterális

bankok kötelezettségvállalásainak ambiciózus ütemtervére;

– szükség van a zöld beruházási alapok számára biztosított címkékre és adókedvezményekre, valamint zöld kötvények kibocsátására;

– szükség van a pénzügyi tranzakciók megadóztatására és az ebből származó jövedelem egy részének a zöld beruházásokhoz való hozzárendelésére.

A finanszírozás fontos szerepet fog játszani a párizsi konferenciáig a megállapodásra törekvés során. Ennek kapcsán hiteles „pénzügyi csomagot” kell kidolgozni mind a fejlett, mind a fejlődő országok számára, hogy lehetővé váljon az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítések fokozása.

Példás európai uniós belső éghajlatpolitika

Még ha az előadó az ambiciózusabb célkitűzéseket támogatja is, üdvözli, hogy az Európai Unió a varsói határozatban 2015 márciusára rögzített indikatív határidő lejárta előtt benyújtotta tervezett nemzeti hozzájárulását. Ez a hozzájárulás jelentős átgyűrűző hatást váltott ki a nemzetközi partnerek körében, és ezt a hatást meg kell hosszabbítani azzal, hogy konkrét intézkedéseket fogadunk el, melyek lehetővé teszik a karbonszegény gazdaságba való átmenet megvalósítását az Európai Unióban.

Az Európai Bizottságnak az elért stabilitást biztosító tartalékkal kapcsolatos munkák megkezdésével egy időben meg kell kezdenie az európai szén-dioxid-piacról szóló irányelv felülvizsgálatát, ezen felül pedig előkészíti a tagállami erőfeszítések megosztására vonatkozó munkákat is.

Az Európai Uniónak mielőbb véglegesítenie kell a Kiotói Jegyzőkönyvhöz csatolt dohai módosítás ratifikációs folyamatát, és arra kell ösztönöznie a többi felet is, hogy hasonlóképpen járjanak el, hogy az mielőbb hatályba léphessen.

Az Európai Unió ambiciózus kötelezettségvállalásai meghatározóak a tárgyalások során való hitelessége szempontjából. Az Uniónak ambiciózus és hatékony politikát kell folytatnia, hogy 2050 körül sikerüljön elérni az energetikai átmenetet, és ehhez nemcsak éghajlati és energetikai politikai eszközöket kell mozgósítani, hanem egyéb területek eszközeit is, ilyenek például a közlekedés, a kutatás és az innováció, a kereskedelem vagy a fejlesztési célú együttműködés.

Hatékony európai uniós külpolitika átgyűrűző hatás kifejtéséhez

Az Európai Uniónak 2015-ben minden nemzetközi találkozón rendkívül aktívnak kell lennie minden szereplővel szemben a COP21 konferencia fényében.

Az Európai Unió hozzájárulásának minden más felet inspirálnia kell az egyértelműség, az átláthatóság és az ambíció tekintetében. Az Európai Unió azon sikere, hogy a GDP 45%-os növekedése mellett 1990 és 2012 között 19%-kal sikerült csökkentenie kibocsátásait és a csökkenés részéről tovább folytatódik a világszintű kibocsátások tekintetében, fényesen bizonyítja, hogy az éghajlatváltozás mérséklése és a gazdasági fejlődés összeegyeztethető.

Az Európai Uniónak folytatnia és fokoznia kell arra irányuló diplomáciai erőfeszítéseit, hogy jobban megértse a partnerországok álláspontját, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelmet szolgáló ambiciózus politikák bevezetésére ösztönözze ezeket az országokat és szövetségeseket találjon ezen ambícióhoz.

Az előadó tudomásul veszi az Európai Bizottság azon szándékát, hogy 2015 őszén Marokkóval közösen konferenciát szervez az ambíciók területén tapasztalható véleményeltérésekről, azaz a felek kötelezettségvállalásai közötti különbségekről és a bolygó felmelegedésének 2°C-ra történő korlátozásának célkitűzéséről. Ugyanakkor felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az esemény elsődleges célkitűzése az legyen, hogy a párizsi konferencia időpontjáig elősegítse a megállapodás felé történő előrelépést. E szempontból ez a találkozó az ambíció pozitív megközelítését ösztönzi és a cselekvésre irányuló konstruktív eszmecserét tesz lehetővé a felek között.

Az előadó az Európán belüli megbeszélések mielőbbi fokozására szólít fel a közös álláspont kialakítása érdekében, nevezetesen a nemzetközi tárgyalás különböző kulcsfontosságú pontjai tekintetében, ilyenek a finanszírozás, valamint a kapacitások és a technológiaátadás megerősítése.

A párizsi megállapodás részes felei által tett kötelezettségvállalások hitelessége a nem állami szereplők, például a városok, régiók, a gazdasági szereplők és a befektetők erőfeszítéseitől is függ. A párizsi konferenciának egyértelmű jelzést kell adnia ezeknek a szereplőknek, hogy cselekvésre ösztönözze őket, nemzetközi szinten elismerve erőfeszítéseiket. A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO), a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) és a Montreali Jegyzőkönyv részes feleinek legkésőbb 2016 végéig döntést kell hozniuk a nemzetközi közlekedésből, valamint a fluortartalmú gázok gyártásából és felhasználásából eredő kibocsátások eredményes szabályozása érdekében.

Az Európai Uniónak kell az ambíció hangjának lennie a tárgyalásokon. Az előadó véleménye szerint ártana az Unió hitelességének, ha az éghajlatváltozás korlátozására nyilvánvalóan nem alkalmas megállapodást juttatna érvényre. Az Uniónak a megegyezéshez szükséges rugalmasságról tanúbizonyságot téve el kell utasítania minden nem elégséges megegyezést.

Az éghajlatváltozás elleni ambiciózus európai politika tekintetében az Európai Parlament továbbra is megkerülhetetlen szereplő marad. Végezetül az előadó emlékeztetni kíván arra, hogy az Európai Parlamentnek egyetértését kell adnia a párizsi konferencia eredményeként megszülető, jogilag kötelező erejű megállapodás Európai Unió általi ratifikálásához. Ennélfogva az Európai Parlamentnek maradéktalanul részt kell vennie a párizsi konferencia alatt zajló koordinációs üléseken.